

[Stats- og udenrigsministeren.]

allerede umiddelbart efter decemberråds-mødet i sin tale til den øverste sovjet afviste denne mulighed. På den anden side har sovjetregeringen siden givet udtryk for ønskeligheden af et møde på højeste plan, et spørgsmål, jeg senere skal vende tilbage til i forbindelse med en redegørelse for nedrustningsforhandlingernes forløb.

Hvad angår styrkelsen af NATOs forsvarsberedskab, blev princippet om medlemslandenes „indbyrdes afhængighed“ fremhævet som ledetråden for de enkelte medlemslande, og rådets drøftelser genspejlede behovet for en bedre udnyttelse af de enkelte landes ressourcer og for opnåelsen af en mere hensigtsmæssig fordeling af forsvarsopgaverne.

Under drøftelserne om NATOs forsvarsproblemer påkaldte spørgsmålet om de nye våben og ønsket om en udvidelse af det videnskabelige og tekniske arbejde mellem NATO-landene særlig interesse.

Angående spørgsmålet om NATO-forsvaret henvises der i mødets communiqué til, at sovjetlederne samtidig med at forhindre en almindelig nedrustningsaftale har gjort det klart, at de mest moderne og ødelæggende våben, herunder raketter af enhver art, er ved at blive indført i Sovjets væbnede styrker. Endvidere anføres det, at efter sovjetisk opfattelse bør alle europæiske lande med undtagelse af Sovjetunionen uden at afvente en almindelig nedrustning give afkald på atomvåben og raketter og holde sig til våben fra før atomalderen.

Det var på denne baggrund, at rådet traf de allerede bekendte beslutninger om oplagring af atomammuniton og om at stille mellemdistanceraketter til rådighed for NATO.

Rådet besluttede således i overensstemmelse med et amerikansk forslag at oprette lagre af atomammuniton, som straks vil være til rådighed for alliancens forsvar i nødsfald. Endvidere besluttedes det i betragtning af Sovjets nuværende politik på de nye våbens område, at ballistiske mellemdistanceraketter i henhold til et andet amerikansk forslag skulle stilles til rådighed for den øverstkommanderende. Om anbringelse af disse lagre og raketter og om ordningen for deres anvendelse vil der blive

truffet beslutning i overensstemmelse med NATOs forsvarsplaner og i forståelse med de direkte implicerede lande.

Som det vil vides, omtalte jeg under drøftelserne i NATO den danske regerings standpunkt med hensyn til spørgsmålet om placeringen af atomammuniton og udskydningsstationer for mellemdistancevåben. Jeg gav udtryk for, at Danmark under de nuværende forudsætninger ikke ønsker at modtage denne ammunition og disse våben. Her er vi som bekendt på linje med Norge.

Dette standpunkt har ganske naturligt foranlediget spørgsmålet til mig om motiveringen herfor. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til her i det høje ting at sige nogle ord derom. Det må stort set blive en bekræftelse af, hvad jeg allerede tidligere har udtalt offentligt. Først vil jeg gerne betone, at når regeringen under de nuværende forudsætninger ikke har ment at burde modtage noget tilbud om atomammuniton og anordninger til udskydning af mellemdistanceraketter, er dette ikke udtryk for mistillid til vore store allierede inden for NATO. Vi har hele tiden følt os overbevist om, at de moderne våben, hvor de end stationeres på vestligt område, ikke vil blive misbrugt til angreb fra vestens side, og denne vor overbevisning er ingenlunde rokket. Vort nej må ses på baggrund af Danmarks geografiske beliggenhed. I betragtning af de moderne våbens rækkevidde er det vanskeligt at sige, hvilke lande der fremover vil være mest udsatte i tilfælde af en krig, men det er et historisk faktum, at planer om forsvarsforanstaltninger i det område, hvortil Danmark hører, i de år, NATO har bestået, i særlig grad har påkaldt østlandenes opmærksomhed og fremkaldt stærke reaktioner. Det må derfor være af betydning, at vi i vort område undlader foranstaltninger, som — selv blot med urette — ville kunne opfattes som provokation og dermed vanskeliggøre afspænding. Vi mener med andre ord, at vort standpunkt i den nuværende situation kan være et bidrag til at tilvejebringe en gunstig atmosfære for det arbejde, der er indledt, og som forhåbentlig vil blive lykkeligt gennemført til opnåelse af politisk afspænding mellem øst og vest.

Rådet drøftede som nævnt også spørgsmålet om en udvidelse af det videnskabelige